

Kriminaalmenetluse lõpetamise määrus

Koostamise kuupäev ja koht:	04.05.2026, Tartu
Koostaja ametinimetus ja nimi:	abiprokurör Andreas Eskor
Ametiasutuse nimi:	Lõuna Ringkonnaprokuratuuri I osakond
Kriminaalasja number:	26261000251
Kuriteo kvalifikatsioon:	KarS § 121 lg 2 p 2
Kahtlustatava nimi (isikukood):	XXX XXX (ik xxxxxxxxxxxx)

Lõuna Ringkonnaprokuratuuri menetluses on kriminaalasi nr 26261000251, milles XXX XXX kahtlustatakse karistusseadustiku (KarS) § 121 lg 2 p 2 järgi kvalifitseeritava kuriteo toimepanemises. Täpsemalt alustati selles asjas 15.03.2026 kriminaalmenetlust kehalise väärkohtlemise tunnustel XXX XXX ütluste alusel selle kohta, et 15.03.2026 kella 14.41 paiku tungis tema elukaaslane XXX XXX talle kallale ja lõi teda rusikaga korduvalt näkku.

Kriminaalasjas on esitatud XXX XXX esitatud kahtlustus kokkuvõtlikult selles, et tema 15.03.2026 kella 14.41 paiku XXXXX Maakonnas XXXXXX vallas XXXXX külas XXX x-x magamistoas tungis ajendatuna tekkinud sõnavahetusest kallale oma elukaaslasele XXX XXX, rebis katki XXX XXX seljasolnud särki, küünistas XXX XXX kaela ja lõi XXX XXX parema käe rusikaga korduvalt näkku, põhjustades sellega kannatanule valu ja tervisekahjustused – kaela piirkonnas marrastused ja ninaverejooksu. Sel moel on XXX XXX alust kahtlustada teise inimese tervise kahjustamises ja valu tekitavas kehalises väärkohtlemises, s.o KarS § 121 lg 2 p 2 järgi kvalifitseeritavas kuriteos.

Abiprokurör, tutvunud asja materjalidega, on seisukohal, et eeluurimisel kogutud tõendite järgi on XXX XXX esitatud kahtlustus kinnitust leidnud. Prokurör leiab, et kahtlustuses kirjeldatud tegu on kinnitust leidnud kannatanu ja tunnistaja ütlustega. Nende ütlustest nähtuva sündmustiku kirjeldusega haakub ka sündmuskohal politseiametnike poolt kannatanust tehtud fotodest, häirekeskuse kõnesalvestisest ja patrullpolitseiniku vormikaamerasalvestisest nähtuv. Kriminaalmenetluse käigus on XXX XXX 16.03.2026 talle süüks arvatava kuriteoepisoodi osas kahtlustatavana üle kuulatud. Ta tunnistab teo toimepanemist.

Kriminaalmenetluse seadustiku (KrMS) § 202 lg 1 näeb ette, et kui kriminaalmenetluse ese on teise astme kuritegu ja selles kahtlustatava või süüdistatava isiku süü ei ole suur ning ta on heastanud või asunud heastama kuriteoga tekitatud kahju ja tasunud kriminaalmenetluse kulud või võtnud endale kohustuse tasuda kulud ning kui kriminaalmenetluse jätkamiseks puudub avalik menetlushuvi, võib prokuratuur kahtlustatava või süüdistatava nõusolekul taotleda, et kohus kriminaalmenetluse lõpetaks. KrMS § 202 lg 7 kohaselt kui kriminaalmenetluse esemeks on teise astme kuritegu, mille eest karistusseadustiku eriosa ei näe karistusena ette vangistuse alammäära või näeb karistusena ette ainult rahalise karistuse, võib kriminaalmenetluse lõpetada ja kohustused määrata prokuratuur.

Tuginedes eeltoodule, tuleb KrMS § 202 alusel kriminaalmenetluse lõpetamist kaaludes anda hinnang süü suurusele, otsustada, kas esineb avalik menetlushuvi ja seejärel otsustada, kas on võimalik kriminaalmenetlus nimetatud alusel lõpetada ning seejärel otsustada kohustuste määramine. Andes hinnangut süü suurusele, tuleb esmajoones lähtuda süüteo toimepanemise asjaoludest, mis võivad näiteks iseloomustada tegu ja tagajärge ning süüdlase käitumise motiivi ja eesmärki. Süü suuruse määramisel arvestatakse ka isiku käitumist enne ja peale tegu. Avaliku menetlushuvi hindamisel juhendatakse põhimõttest, mille kohaselt karistust kohaldatakse üksnes siis, kui muudest vahenditest ei piisa ja karistuse järgi on tungiv vajadus.

Esiteks nähtub asja materjalidest, et XXX XXX süü talle kahtlustuses ette heidetud kuriteos ei ole suur. Esiti osutab sellele asjaolu, et teoga põhjustatud kehavigastused ei toonud kannatanule kaasa raskeid tagajärgi. Teiseks osutavad prokuratuuri hinnangul XXX XXX väiksele süüle ka teo toimepanemise asjaolud. Nii nähtub kannatanu ütlustest kokkuvõtlikult, et enne kahtlustuses kirjeldatud sündmust oli ta parajasti töölt tulles maganud. Ta ärkas üles ja hakkas samuti magamistoas viibinud kahtlustatavaga nende ühise lapse kohta rääkima. Ühel hetkel tekkis kannatanu ja kahtlustatava vahel tüli seoses sellega, kumb neist pidanuks lapse käest joogitopsi võtma. Sel teemal tekkinud lahkarvamuse pinnalt läks kahtlustatav närvi, rebis katki kannatanu särgi ja lõi teda rusikaga näkku. Ka kahtlustatava enda ütlustest nähtub, et esmalt oli neil lahkarvamus lapse käitumise osas ning kohe pärast seda ka telefonilaadiga kasutamise osas, mispeale kahtlustatav lõi kannatanu. Nõnda nähtub nii kannatanu kui kahtlustatava ütlustest, et tegemist ei olnud ühelgi moel ettekavatsetud vägivallateoga. Kogutud tõenditest nähtub, et kahtlustuses toodud teo toimepanemiseni viis asjaolude kokkulangemine ja kahtlustatava poolt hetkeemotsiooni ajendil tehtud otsus lahendada tekkinud arusaamatus ühiskonnas lubamatul viisil. Karistust kergendava asjaoluna esineb puhtsüdamlik kahetsus (KarS § 57 lg 1 p 3): kahtlustatav on nii 16.03.2026 ülekuulamisele kui 04.05.2026 läbirääkimistel prokurörile kinnitanud, et kahetseb tegu. Karistust raskendava asjaoluna on sedastatav isikuvastase süüteo toimepanemine täisealise poolt alaealise lapse juuresolekul (KarS § 58 p 13). Vaatamata viimatinimetatud karistust raskendava asjaolu esinemisele ei ole XXX XXX süü ülaltoodud teo toimepanemise asjaolude järgi ühelgi moel keskmisest suurem. Tema süü kahtlustuses toodud kuriteos on väike.

Teiseks leiab prokuratuur, et XXX XXX suhtes kriminaalmenetluse jätkamiseks puudub ka avalik menetlushuvi. Kuigi kahtlustuses toodud sündmus leidis aset kahtlustatava ja kannatanu alaealise lapse nähes, puudub XXX XXX suhtes menetluse jätkamiseks ja talle süüdistuse esitamiseks avalik menetlushuvi. Lisaks kriminaalmenetluse eri- ja üldpreventiivsetele kaalutlustele on avaliku menetlushuvi olemasolu seotud ka süü suurusega, milline on praeguses asjas väike. Eripreventiivsetel kaalutlustel pole abiprokuröri hinnangul kahtlustatavale süüdistuse esitamine vajalik. Teda pole varem ei väärteo- ega ka kriminaalkorras karistatud. Kahtlustatav on saanud aru, et seesugune käitumine ei ole lubatud. Ka tema teoelne ja -järgne käitumine ei anna ühelgi moel alust arvata, et ta võiks edaspidi õigusrikkumisi toime panna. Ta on võtnud eesmärgiks ise hakkama saada ja talle on selleks kohaliku omavalitsuse poolt määratud tugiisik, kes teda selles aitab. Ta on asunud käima psühholoogilisel nõustamisel ja teeb tugiisikuga koostööd. Seegi viitab prokuratuuri hinnangul selgelt, et käesolevas asjas on kriminaalmenetluse eripreventiivsed eesmärgid piisavalt tagatud ka ilma kriminaalkaristust kohaldamata: kahtlustatavat on võimalik mõjutada edaspidi õiguskäitumisele ka talle KrMS § 202 alusel kohustusi määrates. Kokkuvõtvalt ei ole praeguses asjas eripreventiivsetest vajadustest lähtuvalt vajalik menetlust jätkata nii kahtlustatava senise õiguskäitumise, aga ka tema kahetusest ja teojärgsest käitumisest johtuvalt. Kriminaalmenetluse üldpreventiivsedki kaalutlused ei viita praegu menetluse jätkamise vajadusele: õiguskorra kaitsmise huvid ei nõua vältimatult XXX XXX süüdistuse esitamist. Seega puudub prokuröri hinnangul kriminaalmenetluse jätkamiseks ka avalik menetlushuvi.

Eelneva pinnalt leiab prokuratuur, et sobiv viis XXX XXX toime pandule reageerimiseks ei ole mitte kriminaalkaristus, vaid talle KrMS § 202 lg 2 alusel kohustuse määramine. Kriminaalkaristus küll kinnitaks kahtlustatavale tema käitumise keelatus, kuid ei ole praegu ei üld- ega eripreventiivsetest kaalutlustest lähtuvalt vältimatult vajalik. Selliselt on täidetud KrMS § 202 kohaldamise eeldused. Prokuröri hinnangul on piisav määrata XXX XXX kaks kohustust. Esiteks tuleb teda kohustada tegema 30 tundi üldkasulikku tööd. Üldkasuliku töö määra osas arvestab prokuratuur ka kahtlustatava perekondlikku olukorda: ta kasvatab väikest last. Perekondlike kohustuste täitmise kõrvalt on sellises määras üldkasuliku töö tegemise kohustus piisav, et tagada kahtlustatava edaspidine õiguskäitumine. Teiseks tuleb kahtlustatavat kohustada järgima talle juba kohaliku omavalitsuse poolt tagatud kohustusi psühholoogilise nõustamise ja tugiisiku teenusel osalemise osas. See kohustus aitab prokuröri hinnangul tagada, et edaspidi seesuguseid õigusrikkumisi ei kordu. Nende kohustuste määramine täidab prokuröri hinnangul kriminaalmenetluse eesmärgi.

04.05.2026 selgitas prokurör kahtlustatavale kriminaalmenetluse lõpetamist seoses avaliku menetlushuvi puudumise ja süü väiksusega. Kahtlustatav nõustus kriminaalmenetluse lõpetamisega, talle määratavate kohustustega ja kinnitas, et ta käitub edaspidi õiguskauulekalt.

Juhindudes KrMS § 202 lg-st 7 ja 206, abiprokurör määras:

1. Lõpetada kriminaalasjas nr 26261000251 menetlus, kuna XXX XXX süü pole suur ning kriminaalmenetluse jätkamiseks puudub avalik menetlushuvi.
2. Määratud kohustuse liik:
  - 2.1. XXX XXX on kohustatud 5 kuu jooksul tegema 30 tundi üldkasulikku tööd (KrMS § 202 lg 2 p 3).
  - 2.2. XXX XXX on ühe aasta jooksul määruse tegemisest arvates kohustatud järgima 16.03.2026 kohaliku omavalitsuse seatud ettekirjutusi psühholoogilise nõustamise ning tugiisiku teenuse täitmise osas (KrMS § 202 lg 2 p 7).
3. Määratud kohustuse täitmise tähtaeg: määruse p-s 2.1 toodud kohustuse puhul 04.10.2026, s.o 5 kuud määruse tegemisest arvates; määruse p-s 2.2 toodud kohustuse puhul 04.05.2027, s.o 12 kuud määruse tegemisest arvates. Kui isik ei täida määratud tähtaja jooksul talle pandud kohustusi, võib prokuratuur kriminaalmenetluse määrusega uuendada.
4. KrMS 4. peatükis loetletud tõkendite ja muude kriminaalmenetluse tagamise vahendite tühistamine: ei ole kohaldatud.
5. Asitõendid või äravõetud või konfiskeerimisele kuuluvad objektid: puuduvad.
6. KrMS § 206 lõike 2¹ alusel teavitada kriminaalmenetluse lõpetamisest Eesti Kohtueksperitiisi Instituuti ja kustutada ABIS-st ja RSBR-st järgmised andmed: ei teavitata, kuna andmed kuuluvad registris säilitamisele.
7. Kriminaalmenetluse kulud: puuduvad.
8. Vastavalt KrMS § 206 lõikele 2 tuleb kriminaalmenetluse lõpetamise määruse koopia viivitamata saata: kannatanu XXX XXX. XXX XXX endale antakse määrus prokuratuuris koha peal allkirja vastu kätte. Saata määruse koopia üldkasuliku töö korraldamiseks Tallinna Vangla Tartu kriminaalhooldusosakonnale ja p-s 2.2 nimetatud kohustuse täitmiseks X vallavalitsuse sotsiaalosakonnale.
9. Kannatanul on õigus vastavalt KrMS § 206 lõikele 3 tutvuda kriminaaltoimikuga kriminaalmenetluse lõpetamise määruse koopia saamisest alates kümne päeva jooksul menetluse lõpetanud prokuratuuris. Kui füüsilisest isikust kannatanu ei valda eesti keelt, võib ta kümne päeva jooksul taotleda kriminaalmenetluse lõpetamise määruse sisust arusaamiseks selle teksti tõlkimist emakeelde või keelde, mida ta valdab.

Edasikaebamise kord

Vastavalt KrMS § 207 lõigetele 2 ja 3 võib kannatanu põhistatud kriminaalmenetluse lõpetamise määruse koopia saamisest alates kümne päeva jooksul esitada kaebuse Riigiprokuratuurile, mille asukoht on Wismari 7, Tallinn 15188.

Andreas Eskor
abiprokurör

Mulle on selgitatud kriminaalmenetluse lõpetamise alust. Kaitsjat osavõttu toimingust ei taotle. Mulle on selgitatud, et kui ma tähtaegselt kohustusi ei täida, võib prokuratuur kriminaalmenetluse uuendada. Olen menetluse lõpetamise ja määratud kohustustega nõus:

Juures viibis:

Juures viibis: